

Kristina Jarošová: Anežka Schulzová jako most mezi Dánskem a českými zeměmi

Ústav germánských studií FF UK – 2019

Oponentský posudek

V této bakalářské práci autorka celkově představuje život a dílo Anežky Schulzové, důležité osobnosti českého kulturního života kolem přelomu 19. a 20. století, a blíže se zaměřuje na její roli zprostředkovatelky severské kultury. V posledně zmíněném ohledu jsou klíčové Schulzové překlady několika děl nejvýznamnějšího dánského kritika Geoga Brandese. Práce mapuje dobovou recepci překladů Schulzové i recepci její další činnosti.

Text je dobře strukturován, tj. rozdělen do několika částí, které smysluplně postupují od širšího literárněhistorického kontextu ke konkrétnější problematice. Celkově lze o práci říci, že sice neuplatňuje žádnou konkrétní literárněvědnou metodu, spíše jde o pozitivistické literárněhistorické zpracování života a části díla Anežky Schulzové, avšak zároveň je třeba říci, že studentka takto vymezený úkol splnila výborně. Pečlivě totiž zpracovala velké množství materiálu, z něž podstatná část je těžko dostupná. Výsledkem je zdařilá syntéza, která může velice dobře posloužit komukoli, kdo se bude chtít osobností Anežky Schulzové dále zabývat.

Jedním z předpokladů zdařilosti práce tohoto typu je co nejmenší množství faktografických chyb a co nejmenší množství špatně přepsaných jmen a názvů. Tento předpoklad autorčin text dle mého názoru naplňuje vskutku výborně. V bakalářských a magisterských závěrečných pracích se posuzovatel často setkává s větším množstvím překlepů a chybných prepisů, ale text studentky Jarošové tímto nešvarem netrpí. Nikdo samozřejmě není dokonalý, takže i v této bakalářské práci lze najít některé chyby tohoto rázu, např. „Bavaryová“ (17) místo „Bovaryová“, „Bjørnsen“ (39) místo „Bjørnson“, „Eduard van Hartmann“ místo „... von ...“, „Bandes“ (55) místo „Brandes“, ale v celkovém množství jmen a údajů, které autorka zpracovala, jde opravdu jen o ojedinělé výjimky.

Podobně lze pochválit i samotnou jazykovou podobu práce. Text je napsán velice dobrou češtinou a prohřešků proti gramatickým a interpunkčním pravidlům je tu pomálu. Jen bych autorce přece jen vytkl to, že se občas nechává příliš ovlivnit jazykem původních textů, o kterých referuje, a ve svém převyprávění či komentářích pak používá poněkud zastaralé výrazy nebo výrazy, které sice v dnešní češtině stále ještě existují, ale již se nepoužívají v tom smyslu, jaký měly v době, o které Jarošová píše. Jako jeden příklad za všechny zde uvedu studentčinu větu ze strany 27: „Zároveň je zdůrazněno, že český překlad tohoto druhého, rozmnoženého vydání vznikl ...“ V tomto případě autorka přejímá slovo „rozmnožený“ z předcházejícího citátu: „... Brandes po 20 letech přikročil k rozmnoženému vydání všech těchto svých studií a že právě na podzim r. 1892 vydal druhé, rozmnožené vydání *Romantické školy ve Francii*.“ (27) Studentka měla ve své větě použít slovo „rozšířeného“, protože právě o takové vydání v daném citátu jde a výraz „rozmnoženého“ se v tomto významu dnes již nepoužívá.

Několik kritických poznámek mám k seznamu použité literatury a k poznámkovému aparátu. Položky v seznámech použité literatury se v odborné literatuře prakticky nikdy nečíslojí, číslování položek na stránkách 53-54 se tedy zcela vymyká běžnému úzu. Pokud jde o odkazovací systém, autorka zvolila takový, v němž jsou názvy knih a časopisů uvedeny kurzívou, kdežto jednotlivé články, ať už z knih, časopisů či jiných zdrojů, jsou v uvozovkách. To je samo o sobě zcela v pořádku a na s. 53-54 to Jarošová dodržuje, ale je v tom nedůsledná v poznámkách pod čarou, kde jsou články často uvedeny v kurzívě (viz např. odkazy Fröhlich, Bjerregaard a Šalda na s. 18 a 19). Co se týče chronologické bibliografie na s. 55-59, pokládám za čtenářsky málo vstřícné, že studentka dala do jednoho celku jak texty Schulzové, tak publikace jiných autorů. Přinejmenším publikace Schulzové by bylo lépe uvést v samostatném oddílu.

U obhajoby bych rád slyšel objasnění smyslu věty v závorce v této pasáži: „Autora referátu zaujalo také dělení existence na tři sféry (dnes je o nich pojednáváno jako o stádiích): estetickou, etickou a náboženskou.“ (34) Pokud vím, Kierkegaard o těchto fenoménech vždy používal slovo stádia („stadier“), takže výraz „dnes je o nich pojednáváno jako“ mi připadá zavádějící.

Na základě výše uvedeného doporučuji tuto bakalářskou práci k obhajobě a navrhuji klasifikaci výborně.

24. 8. 2019

prof. Mgr. Martin Humpál, Ph.D.